

Nr 174.

Av herrar **Johansson** i Öckerö och **Hansson** i Hönö, *angående restitution av bensinskattemedel direkt till förbrukarna.*

Skatten å bensin infördes genom beslut vid 1924 års riksdag varvid dock samtidigt bestämdes, att restitution av skatten skulle åtnjutas dels för bensin, som utfördes till utrikes ort eller svensk frihamn, dels för bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för annat tekniskt ändamål än motordrift.

Det dröjde ej länge efter det bensinskatten införts, förrän från fiskerinäringens intressenter framfördes yrkande på att restitution måtte medgivas även av skatt å sådan bensin, som användes för drift av motorbåtar i och för yrkesmässigt utövande av fiske. Framställning härom gjordes till Kungl. Maj:t den 8 december 1925 av svenska fiskareförbundet, och i skrivelse till chefen för finansdepartementet den 31 januari 1927 uttalade lantbruksstyrelsen som sin mening, att bensinskatten måste sägas på ett orättvist sätt drabba all med bensin driven motorbåtstrafik och framhöll beträffande frågan om att den bensinskatt, som belöpte sig på fisket, skulle restitueras på det sätt, att ett beräknat skattebelopp avsattes för vidtagande av åtgärder för främjande av fiskerinäringen, det kunde sägas vara oegentligt, att endast de fiskare, som förbruka bensin, skola bidra till åtgärder av nämnda slag.

I proposition (nr 173) till 1927 års riksdag framlades förslag om sådan ändring i gällande förordning om särskild skatt å bensin och motorsprit, att restitution av skatt skulle få åtnjutas för bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för bland annat framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske. Restitution skulle dock åtnjutas allenast i den omfattning och på de villkor Konungen bestämde. Riksdagen biföll propositionen i fråga och i anledning härav förordnades genom kungörelse den 18 juni 1927 (nr 216) bland annat att erlagd skatt å bensin, som med eller utan tillsats av annat ämne användes för framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske, skulle återbäras på det sätt, att ett årligt belopp, motsvarande en tredjedels procent av de under nästförflutna budgetår enligt förordningen om särskild skatt å bensin och motorsprit in-flutna medel, dock högst 50 000 kronor, skulle ställas till lantbruksstyrelsens förfogande att enligt Kungl. Maj:ts bestämmande av styrelsen användas för fiskerinäringens främjande. Ovannämnda belopp höjdes 1932 till 90 000 kronor och år 1939 till 150 000 kronor. I årets statsverksproposition nionde huvudtiteln punkt 162 hemställer chefen för jordbruksdepartementet om ett anslag av 150 000 kronor att utgå enligt ovannämnda bestämmelser.

I 1933 års fiskerikutrednings betänkande behandlas denna fråga och i en

skrivelse till chefen för jordbruksdepartementet, den 5 april 1935, föreslog utredningen bland annat sådan ändring i nu gällande bestämmelser rörande restitution av skatt å bensin, som använts för framdrivande av motorbåt vid yrkesmässigt utövande av fiske, att restitution sker direkt till de fiskare, som för sagda ändamål förbrukat bensin. Fiskeriutredningen framlade i samband härmed förslag till kungörelse angående restitution direkt till fiskare av erlagd bensinskatt samt formulär för ansökan om sådan restitution.

1935 års fiskeriutredning framhåller ävenså i sitt utlåtande (statens offentliga utredningar 1937: 41) att frågan om restitution av bensinskatt direkt till fiskarena nu borde återupptagas till prövning och ansluter sig i övrigt till 1933 års fiskeriutrednings förslag, men förordar att restitutionen bör utsträckas till att avse all bensin, som användes vid yrkesmässigt utövande av fiske.

Även 1937 års automobilskatteutredning har behandlat spörsmålet om direkt skatterestitution och anser att den föreslagna (senare genomförda) höjningen av bensinskatten kommer att kännbart träffa fiskerinäringen samt finner önskvärt att restitution av skatt å bensin, som användes vid yrkesmässigt utövande av fiske, må kunna verkställas direkt till förbrukaren.

Vid tidpunkten för bensinskattens införande ansågs skattens betydelse för fiskerinäringen vara alltför ringa, för att skatterestitution skulle kunna ifrågasättas. Men efter såväl lantbruksstyrelsens som 1933 och 1935 års fiskeriutredningars jämte andra fiskeriintressenters bestämda uttalande för en restitution av skatten direkt till förbrukarna synes det framför allt ha varit den omständigheten, att det ansetts svårt att ordna en tillfredsställande kontroll vid tänkt restitution av bensinskatten till fiskarena, som förorsakat att frågan ännu icke fått den av ovannämnda utredningar föreslagna lösningen.

Utan att underskatta de svårigheter, som kunna uppstå vid genomförandet av dylik kontroll, anse vi oss dock kunna framhålla att det, såväl genom den på senare tid förbättrade distributionen av drivmedel som ock fiskarenas i hastigt tempo växande organisationer, numera gives större förutsättningar för åstadkommande av effektivare kontroll vid direkt restitution, än vad tidigare varit fallet.

I såväl Norge som Danmark, där ävenledes bensinskatt utgår, restitueras skatten direkt till dem, som förbruka bensin till fiske. I England har, sedan skatten på brännolja infördes, liknande restitution tillämpats, vilken även kommer de svenska fiskare till godo, som landa sina fångster därstädes.

Den årliga bensinförbrukningen vid det yrkesmässigt bedrivna fisket torde för närvarande överstiga 2 000 000 liter. Efter en skatt av 12 öre per liter, beräknad på nämnda kvantitet, kommer det sammanlagda belopp, som fiskarena ha att erlagga i bensinskatt, att uppgå till en summa av 240 000

kronor. Av detta belopp utgår dock för gottgörelse till fiskerinäringen, som redan nämnts, endast ett årligt belopp av 150 000 kronor. Med hänsyn till det ekonomiska läge fiskets utövare befinna sig i anse vi dels att hela det belopp (frånsett den extra bensinskatt å 4 öre per liter, som genomfördes av 1939 års urtima riksdag) som fiskarena erlægga i bensinskatt bör återbetalas i form av restitution och dels att restitutionen av erlagd skatt bör återgå direkt till fiskarena.

Det bör visserligen inte förnekas, att den kollektiva restitutionen av bensinskatten varit till gagn för fiskerinäringen. Men med hänsyn till att bensinskatten i allmänhet drabbar de ekonomiskt sämst ställda bland fiskarena, vilkas årsinkomst i många fall stannar vid 600—800 kronor och endast i enstaka fall uppgår till 1 000 kronor, anse vi dock att större rättvisa skulle ernås gentemot dessa fiskare genom direkt restitution av erlagd bensinskatt. Dessa yrkesutövare förbruka årligen så stora kvantiteter bensin att skatten därå i regel uppgår till 150—250 kronor per båt. Denna utgift kommer genom det beslut att höja bensinskatten från 12 till 16 öre per liter, som fattades vid 1939 års urtima riksdag, att ytterligare ökas.

I anslutning till ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av bestämmelserna för restitution av bensinskattemedel till fiskerinäringen, att restitution av nämnda skatt må i sin helhet utgå direkt till förbrukarna.

Stockholm den 23 januari 1940.

Erik Johansson,
Öckerö.

Frans Hansson.

I motionens syfte instämmer

J. W. Mårtensson.
